

ÄDELLÖVPRISTAGARE 2021-2022

Ekfrämjandet delade ut ett Rikspris och ett länspris för 2022. En pristagare från 2021 fick också sitt pris under 2022, eftersom ceremonin fick skjutas upp under pademin.

Ekfrämjandets rikspris för 2022 till Erik Hjärtfors

2022 års rikspris från Ekfrämjandet tilldelas Erik Hjärtfors, träförädlare och inspiratör till mångbruk. Priset överlämnades vid Ekfrämjandets exkursion 2022.

Erik Hjärtfors är skogsägaren, skogsmästaren och företagaren som inte nöjer sig med att leverera massaved och timmer till den storskaliga industrin. Han har visat att även den lilla skogsägaren har många fler utkomstmöjligheter, det gäller bara att se dem.

Tillsammans med hustrun Charlott Malmborg har han byggt upp ett företag i Soläng öster om Åseda, som vilar på flera av mångbrukets ben. Erik har med sin entreprenöranda bland annat visat att värdet av ett träd och en hektar skog kan mångdubblas. En stor tall kan säljas för 100 000 kronor när den är förädlad, jämfört med de 1000 kronor den skulle gett som sågtimmer och massaved. Gamla grova, grovkvistiga och även rötskadade lövträd förädlar Erik till exklusiva möbler och inredningsdetaljer i stället för att sälja dem som energived. Han har inte minst utnyttjat trenden med ”shabby chic” där det snarare är en fördel om virket har lite skavanker och personlighet.

Erik är också ambassadör och inspiratör som ger framtidshopp till många andra skogsägare och landsbygdsföretagare. Med sitt engagemang i nätverk som Smålands skogsstrategi, krönikor i skogstidningar och föredrag har han fått många att förstå att den lilla företagaren har bäst möjlighet att möta önskemålen om det speciella och exklusiva. Att han dessutom slår ett extra slag för lövträd och att köpare och säljare av lövvirke måste hitta kontaktpunkter gör att han är särskilt väl förtjänt av Ekfrämjandets rikspris. Erik skriver själv i en krönika: *”Lev inte ett helt skogsägarliv utan att ha testat möjligheterna med småskalig träförädling.”*

Erik Hjärtfors är en värdig mottagare av Ekfrämjandets rikspris 2022

Ekfrämjandets Thomas Thörnqvist överlämnade Rikspriset för 2022 till Erik Hjärtfors utanför fabriken i Soläng, Näshult. Foto: Mats Hannerz.

Ekfrämjandets länspris för Blekinge län år 2022 till Egil Norberg

Egil Norberg har sedan 60-talet målmedvetet arbetat med eksköttsel på Pagelsborg, söder om BräkneHoby.

Efter sin tid som skogsbruksskoleelev på 60-talet började Egil röja fram produktionsekar i ett område som sedan blivit ett ekbestånd. I beståndet finns en provyta som lades ut 1977 av Södra och som har mätts flera gånger. Sedan 1977 har medeldiametern på huvudstammarna ökat från 14 till 35 cm i brösthöjd.

Vid avverkning av granskog har Egil på två platser anlagt ekhägn som röjts upprepade gånger.

Att eken är av god typ och har skötts långsiktigt ser man också vid ett antal imponerande frötäktsekar som växer i nordsluttning med god vattenföring.

Egil är mycket generös och gästfri när det gäller alla typer av besök på fastigheten. Otaliga exkursioner, bland annat med Ekfrämjandet, har tittat på frötäktsekar, ekhägn, provytan och hagmarksekarna med alla ekoxar.

I den gårdsnära miljön har de stora vidkroniga ekarna i beteshagarna friställts och värnats. Vid restaurering av hagmarker har efterträdare omsorgsfullt friställts och har under en 30-årsperiod utvecklat exemplariska kommande ”sparbanksekar”.

Pagelsborg har varit demonstrationsfastighet i Jordbruksverkets kampanj ”*Markernas Mångfald*” och är nu också visningsfastighet i ett skogsprojekt inom Biosfärområdet Blekinge Arkipelag där ett hållbart skogsbruk i nemoral zonen visas.

Egil Norberg är en värdig mottagare av Ekfrämjandets länspris 2022.

Egil Norberg fick pris och diplom av Ekfrämjandets Thomas Thörnqvist och Hans-Olof Mattsson. Foto: Helene Reiter.

Ekfrämjandets länspris för Östergötlands län år 2021 till Staffan och Agnete Kinman

Staffan och Agnete Kinman äger gården Hunstorp 1:1 m fl i norra Östergötland vid sjön Roxens nordostspets. Fastigheten har ett välbevarat odlingslandskap med hög andel ädellövskog och bevarade betesmarker och lövängar. Äldre ädellövträd med höga naturvärden finns i anslutning till gårdsmiljön men också på öar i Roxen. Ca 20 % av fastigheten är avsatt som NS eller NO. Fastigheten är en del av Östergötlands unika Eklandskap.

Där finns också några produktionsskogar med ek av för trakten ovanligt bra kvalitet. Fastigheten har drabbats hårt av granbarkborre, både på bergskanterna men också på de ganska styva leror som finns i svackorna. Flera nyplanteringar med ek har gjorts efter barkborreangrepp och ytterligare planteringar planeras. Fastigheten har ovanligt höga viltpopulationer framför allt av dovhjort och plantorna har skyddats genom uppsättning av ett stort antal stålburar. Utöver ek finns lindar i området och utöver eken har stor omsorg lagts på plantering av svensk skogsland.

Arealen ädellövskog på fastigheten har ökat både genom framgallring men också genom nyplantering. Kombinationen av värdefull virkesproduktion med mycket hög hänsyn till biologisk mångfald och kulturvärden är unik för trakten.

Staffan och Agnete Kinman är värdiga mottagare av Ekfrämjandets länspris 2021.

På grund av pandemin blev utdelningen av 2021 års länspris uppskjuten, men vid årsstämman i september 2022 kunde Ekfrämjandets Thomas Thörnqvist gratulera och överrätta priset till Agnete och Staffan Kinman. Foto: Mats Hannerz.